

Brusel 30. června 2023
(OR. en)

11154/23

ECOFIN 678
UEM 212
SOC 503
EMPL 354
COMPET 698
ENV 777
EDUC 290
RECH 322
ENER 413
JAI 925
GENDER 154
ANTIDISCRIM 148
JEUN 192
SAN 429

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	9848/1/23 REV 1
Č. dok. Komise:	COM(2023) 622 final
Předmět:	DOPORUČENÍ RADY k národnímu programu reforem Portugalska na rok 2023 a stanovisko Rady k programu stability Portugalska z roku 2023

Delegace naleznou v příloze výše uvedený návrh doporučení Rady, který na základě doporučení Komise COM(2023) 622 final projednala Rada a Evropská rada.

DOPORUČENÍ RADY

ze dne ...

k národnímu programu reforem Portugalska na rok 2023 a stanovisko Rady k programu stability Portugalska z roku 2023

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy², a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241³, kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost (dále jen „nástroj“). Nástroj poskytuje členským státům finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. V souladu s prioritami evropského semestru nástroj přispívá k hospodářskému a inkluzivnímu oživení a k provádění udržitelných prorůstových reforem a investic, zejména reforem a investic za účelem podpory zelené a digitální transformace a zvýšení odolnosti ekonomik členských států. Pomáhá rovněž posílit veřejné finance, podnítit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu, zlepšit územní soudržnost v rámci Unie a podpořit setrvalé provádění evropského pilíře sociálních práv. Maximální finanční příspěvek na členský stát v rámci nástroje byl dne 30. června 2022 aktualizován v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Dne 22. listopadu 2022 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu 2023, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2023. Dne 23. března 2023 Evropská rada potvrdila priority analýzy udržitelného růstu 2023, která se zaměřuje na čtyři rozměry konkurenceschopné udržitelnosti. Dne 22. listopadu 2022 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování 2023, ve které je Portugalsko uvedeno mezi členskými státy, jež mohou být postiženy nerovnováhami nebo u nich takové postižení může hrozit. Hlubkový přezkum tudíž bude zapotřebí. Téhož dne Komise rovněž přijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Portugalska na rok 2023. Komise taktéž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2023, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny (dále jen „doporučení týkající se eurozóny 2023“)⁴ dne 16. května 2023 a společnou zprávu o zaměstnanosti dne 13. března 2023.

⁴ Doporučení Rady ze dne 16. května 2023 týkající se hospodářské politiky eurozóny (Úř. věst. C 180, 23.5.2023, s. 1).

- (3) Třebaže ekonomiky Unie vykazují pozoruhodnou odolnost, stále na ně negativně dopadá geopolitická situace. Unie pevně stojí při Ukrajině a agenda hospodářské a sociální politiky Unie se zároveň zaměřuje na snižování negativního dopadu energetických otřesů na zranitelné domácnosti i podniky v krátkodobém horizontu a na pokračování dosavadní práce na zelené a digitální transformaci, podpoře udržitelného a inkluzivního růstu, ochraně makroekonomické stability a zvyšování odolnosti ve střednědobém horizontu. Silně se také soustřeďuje na zvyšování konkurenceschopnosti a produktivity Unie.
- (4) Dne 1. února 2023 vydala Komise sdělení nazvané „Průmyslový plán Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi“ (dále jen „průmyslový plán Zelené dohody“), jehož záměrem je posílit konkurenceschopnost unijního průmyslu s nulovými čistými emisemi a podpořit rychlý přechod ke klimatické neutralitě. Plán je doplněním pokračujícího úsilí v rámci Zelené dohody pro Evropu a plánu REPowerEU. Má za cíl vytvořit příznivější prostředí, aby se zvýšila unijní výrobní kapacita u technologií a produktů s nulovými čistými emisemi nezbytných ke splnění ambiciózních cílů Unie v oblasti klimatu a byl zajištěn přístup k relevantním kritickým surovinám, mimo jiné prostřednictvím diverzifikovaného zajišťování zdrojů, patřičného využívání geologických zdrojů v členských státech a maximální recyklace surovin. Průmyslový plán Zelené dohody se opírá o čtyři pilíře: předvídatelné a zjednodušené právní prostředí, rychlejší přístup k financování, zlepšování dovedností a otevřený obchod pro odolné dodavatelské řetězce. Dne 16. března 2023 pak Komise vydala další sdělení nazvané „Dlouhodobá konkurenceschopnost EU: výhled po roce 2030“, jež je postaveno na devíti vzájemně se posilujících stimulech a jehož cílem je vytvoření regulačního rámce, který bude podporovat růst. Sdělení vytyčuje politické priority, které se soustředí na aktivní zajišťování strukturálních zlepšení, dobře zacílených investic a regulačních opatření, aby byly Unie a její členské státy v dlouhodobém výhledu konkurenceschopné. Níže uvedená doporučení pomáhají tyto priority řešit.

- (5) V roce 2023 se evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik nadále vyvíjí v souladu s prováděním nástroje. Stále platí, že pro naplnění politických priorit v rámci evropského semestru je zásadně důležité plné provedení plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány řeší veškerá relevantní doporučení pro jednotlivé země vydaná v posledních letech nebo jejich významnou část. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019, 2020 a 2022 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241.
- (6) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435⁵ (dále jen „nařízení REPowerEU“) přijaté dne 27. února 2023 má za cíl rychle ukončit závislost Unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. To přispěje k energetické bezpečnosti a diverzifikaci dodávek energií v Unii a povede k širšímu využívání obnovitelných zdrojů energie, ke zvýšení kapacity pro ukládání energie a ke zlepšení energetické účinnosti. Nařízení REPowerEU členským státům umožňuje doplnit do národního plánu pro oživení a odolnost novou kapitolu REPowerEU za účelem financování klíčových reforem a investic, jež pomohou dosáhnout cílů REPowerEU. Zmíněné reformy a investice také pomohou zvýšit konkurenceschopnost unijního průmyslu s nulovými čistými emisemi, o které usiluje Průmyslový plán Zelené dohody, a plnit doporučení pro jednotlivé země, která souvisejí s energetikou a byla členským státům vydána v roce 2022 a případně v roce 2023. Nařízení REPowerEU zavádí novou kategorii nevratné finanční podpory, která je členským státům k dispozici na financování nových reforem a investic souvisejících s energetikou v rámci jejich plánů pro oživení a odolnost.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 63, 28.2.2023, s. 1).

- (7) Dne 8. března 2023 přijala Komise sdělení poskytující pokyny v oblasti fiskální politiky na rok 2024 (dále jen „sdělení z 8. března 2023“). Jeho cílem je podpořit přípravu programů stability a konvergenčních programů členských států a posílit tím koordinaci politik. Komise v něm připomněla, že na konci roku 2023 bude deaktivována obecná úniková doložka Paktu o stabilitě a růstu. Pro roky 2023–2024 vyzvala Komise k fiskálním politikám, které zajistí střednědobou udržitelnost dluhu a udržitelným způsobem zvýší potenciální růst a členské státy byly vyzvány, aby ve svých programech stability a konvergenčních programech z roku 2023 nastínily, jak jejich fiskální plány zajistí dodržení referenční hodnoty pro schodek ve výši 3 % hrubého domácího produktu (HDP) stanovené ve Smlouvě a věrohodné a trvalé snížení dluhu nebo udržení dluhu na omezitelné úrovni ve střednědobém horizontu. Komise vybídla členské státy, aby postupně ukončily vnitrostátní fiskální opatření, která zavedly na ochranu domácností a podniků v souvislosti s prudkým zdražením energií, a začaly u těch nejméně cílených. Uvedla, že pokud by bylo nutné podpůrná opatření prodloužit kvůli novým tlakům na ceny energií, měly by je členské státy zaměřit mnohem lépe než v minulosti na zranitelné domácnosti a podniky. Fiskální doporučení budou podle Komise kvantifikovaná a diferencovaná. Kromě toho budou formulována na základě čistých primárních výdajů, jak je navrženo ve sdělení Komise ze dne 9. listopadu 2022 o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU. Komise doporučila, aby všechny členské státy i nadále chránily investice financované z vnitrostátních zdrojů a zajistily účinné využívání prostředků z nástroje i z dalších fondů Unie, a to zejména s ohledem na zelenou a digitální transformaci a cíle odolnosti. Komise uvedla, že v souladu se stávajícími právními předpisy navrhne Radě, aby postupy při nadměrném schodku na základě porušení referenční hodnoty schodku zahájila na jaře 2024 na základě výsledků plnění rozpočtu za rok 2023.

- (8) Dne 26. dubna 2023 předložila Komise legislativní návrhy na provedení komplexní reformy pravidel Unie pro správu ekonomických záležitostí. Jejich hlavním cílem je ve všech členských státech prostřednictvím reforem a investic posílit udržitelnost veřejného dluhu a podpořit udržitelný a inkluzivní růst. Komise ve svých návrzích usiluje o zlepšení vlastní odpovědnosti členských států, zjednodušení rámce a větší zaměření na střednědobý horizont spolu s účinným a soudržnějším prosazováním. Podle závěrů Rady ze dne 14. března 2023 o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU je cílem dokončit tuto legislativní činnost v roce 2023.
- (9) Dne 22. dubna 2021 předložilo Portugalsko Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 13. července 2021 přijala Rada prováděcí rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Portugalska⁶. Uvolnění splátek je podmíněno přijetím rozhodnutí Komise přijatým v souladu s čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, které uvádí, že Portugalsko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Předpokladem uspokojivého splnění je rovněž absence zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.
- (10) Dne 29. dubna 2023 předložilo Portugalsko svůj národní program reforem na rok 2023 a dne 29. dubna 2023 svůj program stability z roku 2023 v souladu s čl. 4 odst. 1 nařízení (ES) č. 1466/97. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány společně. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2023 rovněž zprávy, které Portugalsko dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění svého plánu pro oživení a odolnost.

⁶ ST 10149/21; ST 10149/21 ADD 1; ST 10149/21 ADD 1 REV 1.

- (11) Dne 24. května 2023 zveřejnila Komise zprávu o Portugalsku pro rok 2023. Posoudila pokrok, který Portugalsko učinilo při plnění příslušných doporučení, jež pro něj přijala Rada v letech 2019 až 2022, a zhodnotila, jak Portugalsko provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Portugalsku poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a na nové a vznikající výzvy. Posoudila rovněž pokrok Portugalska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů Organizace spojených národů v oblasti udržitelného rozvoje.

- (12) Komise v případě Portugalska provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 a dne 24. května 2023 zveřejnila jeho výsledky. Komise dospěla k závěru, že Portugalsko se potýká s makroekonomickými nerovnováhami. Zejména slabiny související s vysokým soukromým, veřejným a vnějším dluhem sice ustupují, jsou však stále přítomné. Po dočasném přerušení v důsledku vypuknutí pandemie COVID-19 se poměr dluhu k HDP soukromého a veřejného sektoru v roce 2021 vrátil ke klesajícímu trendu a očekává se, že bude i nadále klesat, což je podporováno hospodářským růstem. I když je nyní pod úrovní před pandemií, zůstává stále na vysoké úrovni. Jasně záporná čistá investiční pozice vůči zahraničí se rovněž zlepšila, a to jak před pandemií COVID-19, tak po ní, a předpokládá se, že vnější zadlužení se bude dále snižovat, což bude podpořeno pokračujícím hospodářským růstem navzdory určitému zpomalení v roce 2023. Nízký schodek běžného účtu se v roce 2022 mírně zhoršil v důsledku vyšších cen energií, ale toto zhoršení bylo zmírněno dalším výrazným oživením vývozu, zejména vývozu cestovního ruchu. Do budoucna se očekává, že předpokládané pokračující snižování cen energií a další nárůst vývozu cestovního ruchu, jakož i probíhající politiky na podporu energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie vyrovnej saldo běžného účtu a dále podpoří přizpůsobení čisté investiční pozice vůči zahraničí. Ceny obytných nemovitostí již několik let výrazně rostou, zatímco úvěry se selháním nadále klesaly z již tak mírné úrovně. Dalšímu omezování slabin by mohly bránit dopady zpřísnění finančních podmínek a nejisté vnější prostředí a jejich potenciální vliv na hospodářský růst. Došlo k příznivému pokroku v politice, zejména s důrazem na plán pro oživení a odolnost, a pokračující provádění plánu pro oživení a odolnost by mělo přinést další zlepšení.
- (13) Podle údajů potvrzených Eurostatem se schodek veřejných financí Portugalska snížil ze 2,9 % HDP v roce 2021 na 0,4 % v roce 2022, zatímco veřejný dluh klesl ze 125,4 % HDP na konci roku 2021 na 113,9 % na konci roku 2022.

- (14) Saldo veřejných financí bylo ovlivněno opatřeními fiskální politiky přijatými ke zmírnění hospodářského a sociálního dopadu zvýšení cen energií. V roce 2022 zahrnovala tato fiskálněpolitická opatření snižující příjmy snížení obecné daně z pohonných hmot a aktualizované zmrazení uhlíkové sazby v rámci daně z pohonných hmot, zatímco fiskálněpolitická opatření zvyšující výdaje zahrnovala jednorázovou podporu vyplácenou v říjnu 2022 různým skupinám obyvatelstva, jako jsou důchodci, zaměstnanci, děti a mládež, jednorázové platby domácnostem s nízkými příjmy, které jsou nejzranitelnější vůči rostoucím cenám energií, a přidělení prostředků do vnitrostátního elektroenergetického systému za účelem snížení sazeb za připojení do elektrizační soustavy. Podle odhadu Komise činí v roce 2022 čisté rozpočtové náklady těchto opatření 2,0 % HDP. Současně poklesly odhadované náklady na dočasná mimořádná opatření související s krizí způsobenou onemocněním COVID-19, a to z 2,0 % HDP v roce 2021 na 0,8 % v roce 2022.
- (15) Dne 18. června 2021 Rada Portugalsku doporučila⁷, aby v roce 2022 využilo nástroj k financování dodatečných investic na podporu oživení a zároveň sledovalo obezřetnou fiskální politiku. Rada navíc Portugalsku doporučila, aby zachovalo investice financované z vnitrostátních zdrojů a omezilo růst běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů.

⁷ Doporučení Rady ze dne 18. června 2021, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Portugalska z roku 2021 (Úř. věst. C 304, 29.7.2021, s. 102).

- (16) Podle odhadů Komise bylo nastavení fiskální politiky⁸ v roce 2022 podpůrné ve výši – 1,5 % HDP. Portugalsko na doporučení Rady pokračovalo v podpoře oživení prostřednictvím investic financovaných z nástroje. Výdaje financované z grantů v rámci nástroje a dalších fondů Unie v roce 2022 dosáhly 1,2 % HDP (1,7 % HDP v roce 2021). Pokles výdajů v roce 2022 byl způsoben nižšími výdaji financovanými z jiných fondů Unie, zatímco výdaje financované z nástroje se v období 2021–2022 zvýšily. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky měl utlumující povahu a činil 0,1 procentního bodu⁹. V rozporu s doporučením Rady tak Portugalsko nezachovalo investice financované z vnitrostátních zdrojů. Současně s tím příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez nových opatření na straně příjmů) k nastavení fiskální politiky měl expanzivní povahu v rozsahu 1,9 procentního bodu. Tento významný expanzivní příspěvek zahrnoval dodatečný vliv opatření ke zmírnění hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií (dodatečné čisté rozpočtové náklady ve výši 2,0 % HDP). Portugalsko proto růst běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů dostatečně omezilo.
- (17) Makroekonomický scénář, z něhož vycházejí rozpočtové projekce v programu stability z roku 2023, je pro rok 2023 obezřetný a v souladu s jarní prognózou Komise 2023. Podle projekcí vlády poroste reálný HDP o 1,8 % v roce 2023 a o 2,0 % v roce 2024. Pro srovnání Komise ve své jarní prognóze 2023 předpovídá vyšší růst reálného HDP o 2,4 % v roce 2023 a poněkud nižší růst reálného HDP o 1,8 % v roce 2024. Rozdíl lze vysvětlit vyšším příspěvkem čistého vývozu k růstu v jarní prognóze Komise 2023, zatímco vláda očekává vyšší růst investic v období 2023–2024.

⁸ Nastavení fiskální politiky se měří změnou primárních výdajů (očištěných od diskrečních opatření na straně příjmů) s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19, ale se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) v rámci nástroje a dalších fondů Unie ve vztahu k střednědobému potenciálnímu růstu. Více podrobností viz rámeček č. 1 ve fiskálních statistických tabulkách.

⁹ Příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů byl expanzivní povahy v rozsahu 0,2 procentního bodu HDP.

- (18) Vláda v programu stability z roku 2023 očekává, že schodek veřejných financí zůstane v roce 2023 na hodnotě 0,4 % HDP. Podle programu stability z roku 2023 se dále očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP klesne ze 113,9 % na konci roku 2022 na 107,5 % na konci roku 2023. Projekce v jarní prognóze Komise 2023 uvádějí schodek veřejných financí v roce 2023 ve výši 0,1 % HDP. To je méně než schodek předpokládaný v programu stability z roku 2023, zejména kvůli vyšším příjmům předpovídaným v jarní prognóze Komise 2023, konkrétně příjmům z nepřímých i přímých daní. Jarní prognóza Komise 2023 dále předpovídá nižší poměr veřejného dluhu k HDP na konci roku 2023, a to 106,2 %. Rozdíl je způsoben zejména příznivějším vývojem diferenciálu úrokových sazeb a tempa růstu snižujícím dluh, který předpokládá jarní prognóza Komise 2023.

(19) Saldo veřejných financí v roce 2023 by měla i nadále ovlivňovat fiskálněpolitická opatření přijatá ke zmírnění hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií. Sestávají z opatření prodloužených z roku 2022, zejména jednorázové platby domácnostem s nízkými příjmy, které jsou nejzranitelnější vůči růstu cen energií, snížení obecné daně z pohonných hmot a aktualizované zmrazení uhlíkové sazby v rámci daně z pohonných hmot, a z opatření, která již byla oznámena v roce 2022, ale na saldo veřejných financí mají dopad až v roce 2023, jako je přidělení prostředků na podporu přechodného režimu pro stabilizaci cen plynu placených podniky, které zůstává v platnosti po celý rok. V jarní prognóze Komise 2023 se předpokládá, že čisté rozpočtové náklady na podpůrná opatření budou v roce 2023 činit 0,8 % HDP¹⁰. Zdá se, že většina opatření v roce 2023 není zaměřena na nejzranitelnější domácnosti nebo podniky a plně nezachovává cenový signál ke snížení poptávky po energiích a zvýšení energetické účinnosti. V důsledku toho se objem cílených podpůrných opatření, která se berou v úvahu při posouzení plnění doporučení Rady ze dne 12. července 2022¹¹, odhaduje v jarní prognóze Komise 2023 na 0,3 % HDP v roce 2023 (oproti 1 % HDP v roce 2022). V neposlední řadě se očekává, že saldo veřejných financí v roce 2023 bude těžit z postupného ukončování dočasných mimořádných opatření v souvislosti s krizí způsobenou onemocněním COVID-19, která se odhadují na 0,8 % HDP.

¹⁰ Hodnota vyjadřuje výši ročních rozpočtových nákladů na tato opatření včetně běžných příjmů a výdajů a případně i kapitálových výdajů.

¹¹ Doporučení Rady ze dne 12. července 2022 k národnímu programu reforem Portugalska na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Portugalska z roku 2022 (Úř. věst. C 334, 1.9.2022, s. 181).

- (20) Dne 12. července 2022 Rada doporučila Portugalsku zajistit v roce 2023 omezitelnou fiskální politiku, zejména omezením růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů pod úroveň střednědobého růstu potenciálního produktu¹², a brát přitom v potaz pokračující dočasnou a cílenou podporu domácností a podniků, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a osob přecházejících z Ukrajiny. Zároveň by se Portugalsko mělo připravit na přizpůsobování běžných výdajů vyvíjející se situaci. Dále bylo Portugalsko doporučeno rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti při zohlednění iniciativy REPowerEU, a to i s využitím nástroje a dalších fondů Unie.

¹² Podle jarní prognózy Komise 2023 se střednědobý růst potenciálního produktu Portugalska (desetiletý průměr) odhaduje v nominálním vyjádření na 7,6 %.

(21) Pro rok 2023 se v jarní prognóze Komise 2023 předpokládá expanzivní nastavení fiskální politiky (−0,7 % HDP) na pozadí vysoké inflace. To navazuje na expanzivní nastavení fiskální politiky v roce 2022 (−1,5 % HDP). Předpokládá se, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení diskrečních opatření na straně příjmů) k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 utlumující povahu a bude činit 0,3 procentního bodu. Celkově je tedy projektovaný růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v souladu s doporučením Rady ze dne 12. července 2022. Předpokládaný příspěvek primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů má utlumující povahu a je v podstatě způsoben sníženými náklady na podpůrná opatření (cílená i necílená) pro domácnosti a podniky v reakci na prudký nárůst cen energií (o 1,1 procentního bodu HDP). Hlavními faktory růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) jsou přetrvávající tlaky na běžné veřejné výdaje, včetně výdajů na mzdy ve veřejném sektoru a důchody, způsobené zejména trvalým růstem mezd ve veřejném sektoru a diskrečním zvyšováním důchodů. Výdaje financované z grantů nástroje a dalších fondů Unie by měly v roce 2023 podle projekce činit 2,2 % HDP, zatímco investice financované z vnitrostátních zdrojů mají mít expanzivní příspěvek k nastavení fiskální politiky v rozsahu 0,3 procentního bodu¹³. Portugalsko tedy plánuje financovat investice prostřednictvím nástroje a dalších fondů Unie, a tudíž se počítá se zachováním investic financovaných z vnitrostátních zdrojů¹⁴. Plánuje financovat veřejné investice do zelené a digitální transformace a do energetické bezpečnosti, mimo jiné prostřednictvím projektů dekarbonizace průmyslu, výroby obnovitelného vodíku a výroby dalších plynů z obnovitelných zdrojů, a do digitalizace škol, které jsou částečně financovány z nástroje a z dalších fondů Unie.

¹³ Příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů by podle projekce měl mít utlumující povahu v rozsahu 0,3 procentního bodu HDP, zejména v důsledku odhadovaného snížení kapitálových transferů státním podnikům v roce 2023.

¹⁴ Výdaje financované z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů Unie v roce 2023 činily 2,2 % HDP, zatímco příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky měl expanzivní povahu a činil 0,3 procentního bodu. Příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů by podle projekce měl mít expanzivní povahu v rozsahu 0,1 procentního bodu HDP.

- (22) Podle programu stability z roku 2023 se očekává, že schodek veřejných financí klesne v roce 2024 na 0,2 % HDP. Pokles v roce 2024 odráží zejména plánované omezení běžných výdajů, především v oblasti mezipotřeby, náhrad zaměstnancům a dotací, spolu s trvalým růstem na straně příjmů. Poměr veřejného dluhu k HDP na konci roku 2024 by podle programu stability z roku 2023 měl vzrůst na 103,0 %. Na základě opatření politiky, která byla známa ke dni uzávěrky prognózy, Komise ve své jarní prognóze 2023 předpovídá pro rok 2024 schodek veřejných financí ve výši 0,1 % HDP. To je o něco méně než schodek předpovídaný v programu stability z roku 2023, a to především díky vyššímu růstu příjmů, zejména v oblasti daní, který předpokládá jarní prognóza Komise 2023. Jarní prognóza Komise 2023 očekává obdobný poměr veřejného dluhu k HDP, a to ve výši 103,1 % na konci roku 2024.
- (23) Program stability z roku 2023 neobsahuje informace o postupném ukončování podpůrných opatření v oblasti energetiky v roce 2024. Komise momentálně předpokládá postupné úplné ukončení podpůrných opatření v oblasti energetiky v roce 2024. To je založeno na předpokladu, že nedojde k novému nárůstu cen energií.

- (24) Nařízení (ES) č. 1466/97 vyžaduje roční zlepšení strukturálního rozpočtového salda směrem ke střednědobému cíli o doporučenou hodnotu 0,5 % HDP¹⁵. Vzhledem k úvahám o fiskální udržitelnosti by bylo podle Komise vhodné zlepšit strukturální saldo pro rok 2024 alespoň o 0,3 % HDP. K zajištění takového zlepšení a v souladu s metodikou Komise je zapotřebí, aby růst čistých primárních výdajů¹⁶ financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2024 nepřekročil 1,8 %, jak se odráží v tomto doporučení. Zároveň by v závislosti na vývoji na trhu s energiemi měla být postupně v roce 2023 ukončena zbývající podpůrná opatření v oblasti energetiky (v současné době odhadovaná Komisí na 0,8 % HDP v roce 2023), počínaje těmi nejméně zacílenými, a související úspory by měly být použity na snížení schodku veřejných financí.
- (25) Za předpokladu nezměněné politiky mají podle jarní prognózy Komise 2023 čisté primární výdaje financované z vnitrostátních zdrojů růst v roce 2024 tempem 2,8 %, což je nad doporučenou hodnotou tempa růstu. Korekce předpokládaná v jarní prognóze Komise 2023 je nižší než úspory plynoucí z postupného úplného ukončení podpůrných opatření v oblasti energetiky. Důvodem jsou opatření s předpokládaným trvalým dopadem na růst výdajů, jakož i reformy daně z příjmů fyzických osob snižující příjmy.

¹⁵ Článek 5 nařízení (ES) č. 1466/97 požaduje rovněž korekci o více než 0,5 % HDP u členských států, jejichž veřejné zadlužení přesahuje 60 % HDP nebo které se potýkají s výrazným rizikem z hlediska udržitelnosti dluhu.

¹⁶ Čisté primární výdaje se určují jako výdaje financované z vnitrostátních zdrojů očištěné o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením úrokových výdajů, jakož i výdajů na cyklickou nezaměstnanost.

- (26) Podle programu stability z roku 2023 se očekává, že veřejné investice vzrostou z 3,2 % HDP v roce 2023 na 3,4 % HDP v roce 2024. Vyšší investice odrážejí vyšší investice financované z vnitrostátních zdrojů a investice financované ze strany Unie, zejména prostřednictvím nástroje. Program stability z roku 2023 uvádí reformy a investice, u nichž se očekává, že přispějí k udržitelnosti veřejných financí a udržitelnému a inkluzivnímu růstu. Mezi tyto reformy a investice patří opatření na modernizaci a zjednodušení správy veřejných financí a na modernizaci informačních systémů správy veřejných financí, jako je vývoj modelu pro sledování rozpočtového a finančního plnění v sektoru vládních institucí, zprovoznění státního účetního subjektu, jakož i začlenění programového sestavování rozpočtu a přezkumů výdajů do řádného rozpočtového procesu, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost.

(27) Program stability z roku 2023 nastiňuje střednědobou fiskální cestu do roku 2027. Podle programu stability z roku 2023 by měl schodek veřejných financí v roce 2025 postupně klesnout na 0,1 % HDP, v roce 2026 by se mělo dosáhnout vyrovnaného stavu rozpočtu a poté v roce 2027 malého přebytku ve výši 0,1 % HDP. Očekává se tedy, že schodek veřejných financí zůstane v horizontu programu pod úrovní 3 % HDP. Poměr veřejného dluhu k HDP by podle programu stability z roku 2023 měl klesnout ze 103,0 % na konci roku 2024 na 92,0 % do konce roku 2027. Prorůstovější složení veřejných financí jak na příjmové, tak i na výdajové straně veřejného rozpočtu by posílilo dlouhodobou fiskální udržitelnost Portugalska, zlepšilo podnikatelské prostředí a přispělo k udržitelnému a inkluzivnímu růstu. V portugalském daňovém systému jsou široce využívána daňová zvýhodnění, přičemž existuje více než 500 daňových zvýhodnění upravených více než 60 právními texty. To zvyšuje složitost systému a snižuje jeho transparentnost a zároveň vede k ušlým příjmům. Nákladová efektivnost stávajících daňových zvýhodnění by měla být systematicky sledována a posouzena, což by umožnilo výrazné zlepšení v této oblasti. Systém daně z příjmů právnických osob je navíc komplikován státními a obecními příplatky, což vytváří další zátěž jak pro správce daně, tak pro podniky. Efektivnost správy příjmů Portugalska by bylo možné posílit, aby se podpořilo dobrovolné dodržování předpisů a zároveň by to pomohlo omezit daňové úniky a podvody. Administrativní náklady na výběr daní jsou vysoké a v posledních letech dále vzrostly (od roku 2018 do roku 2020 přibližně o 5 %). Zároveň se zdá, že portugalským plátcům trvá zaplacení daní déle než plátcům v jiných členských státech Unie. Již tak vysoké neuhrazené daňové nedoplatky nadále rostly (do konce roku 2020 činily 45,9 % celkových příjmů, což je výrazně nad průměrem Unie).

(28) Schopnost dávek snižovat chudobu je v portugalském systému sociální ochrany nízká a v roce 2021 se ještě dále snížila, zatímco vývoj podílu osob ohrožených chudobou patřil k nejhorším v Unii (zvýšení o 2,4 procentního bodu) oproti obecně stabilním hodnotám ve většině členských států. Přiměřenost minimálního příjmu zůstává nízká a je výrazně pod hranicí chudoby. Tyto údaje zpochybňují schopnosti Portugalska dosáhnout cílů v oblasti snižování chudoby stanovených v akčním plánu pro evropský pilíř sociálních práv. Systém sociální ochrany zároveň zůstává složitý, neboť se zdá, že různé druhy sociálních dávek slouží podobným cílům. Výsledná složitost a roztržitost vede k relativně nízké míře využívání a nedostatečnému zaměření na osoby, které dávky nejvíce potřebují, což snižuje míru pokrytí a v konečném důsledku i přiměřenost sociálních dávek. Zjednodušení stávajících dávek spolu s včasným prováděním národní strategie pro boj proti chudobě zvýší schopnost Portugalska čelit budoucím sociálním výzvám.

(29) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) nařízení (EU) 2021/241 a kritériem 2.2 přílohy V tohoto nařízení zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Provádění portugalského plánu pro oživení a odolnost probíhá, avšak hrozí určitá zpoždění. Portugalsko předložilo dvě žádosti o platbu v souvislosti s 58 milníky a cíli plánu pro oživení a odolnost, na něž bylo celkově vyplaceno 2,98 miliardy EUR. Portugalský plán pro oživení a odolnost je ambiciózní a složitý. Silná správa a průběžné monitorování plánu mají zásadní význam pro minimalizaci rizika zpoždění. Začlenění nové kapitoly REPowerEU do plánu pro oživení a odolnost umožní financovat další reformy a investice na podporu strategických cílů Portugalska v oblasti energetiky a zelené transformace. Pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost i dalších hospodářských politik a politik zaměstnanosti, které jdou nad rámec plánu, je i nadále důležité systematické a účinné zapojování místních a regionálních orgánů, sociálních partnerů a dalších příslušných zúčastněných stran, aby měla celková politická agenda širokou podporu. Dne 26. května 2023 předložilo Portugalsko změnu svého plánu, jenž byl revidován a obsahuje nová opatření, včetně kapitoly REPowerEU, a zohledňuje zvýšený maximální finanční příspěvek¹⁷. V souladu s čl. 14 odst. 6 nařízení (EU) 2021/241 Portugalsko rovněž požádalo o dodatečnou podporu v podobě půjčky z nástroje.

¹⁷ Maximální výše finančního příspěvku pro Portugalsko byla dne 30. června 2022 aktualizována na částku 15,5 miliardy EUR ve formě grantů v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.

- (30) Všechny programové dokumenty Portugalska v rámci politiky soudržnosti schválila Komise v roce 2022. Rychlé provádění programů v rámci politiky soudržnosti komplementárně k plánu pro oživení a odolnost a v synergii s ním, včetně kapitoly REPowerEU, má v Portugalsku zásadní význam pro dosažení zelené a digitální transformace, zvýšení hospodářské a sociální odolnosti a zajištění vyváženého územního rozvoje.
- (31) Kromě hospodářských a sociálních výzev, jimiž se zabývá plán pro oživení a odolnost a programy v rámci politiky soudržnosti, čelí Portugalsko řadě dalších výzev v souvislosti s oběhovým hospodářstvím, energetikou a zelenou transformací.
- (32) Portugalsko je hluboko pod průměrem Unie, pokud jde o pokrok směrem k oběhovému hospodářství, jakož i produktivitu zdrojů v průmyslových odvětvích a ukazatele nakládání s odpady, přičemž existují výrazné regionální rozdíly. Průměrná míra komunální recyklace je obzvláště nízká (30,5 % v roce 2021, což je daleko od cíle Unie ve výši 50 % do roku 2020) a mezi jednotlivými regiony se liší. Dosažení cílů Unie pro příští desetiletí, včetně dosažení 55% míry recyklace komunálního odpadu do roku 2025, bude vyžadovat značné úsilí. V souladu s vyššími stupni v hierarchii způsobů nakládání s odpady je třeba zlepšit předcházení vzniku odpadů, jejich minimalizaci, třídění, opětovné použití a recyklaci, díky čemuž nebude odpad směřovat na skládky a do spaloven, a je třeba modernizovat zařízení na recyklaci a zpracování odpadu. Mezi příklady, jak těchto cílů lépe dosáhnout, patří zvýšení poplatků za skládkování a spalování odpadu, zavedení daně ze zbytkového odpadu a zvýšení poplatků pro obce, které neplní cíle v oblasti recyklace. Tento proces by mohl být dále urychlen rozšířením tříděného sběru odpadu a dalším rozvojem systémů, jako je „platba podle množství odpadu“, „zálohování a zpětný odběr“ a rozšířená odpovědnost výrobce.

(33) Navzdory pokroku dosaženému i v souvislosti s energetickou krizí je Portugalsko i nadále vysoce závislé na dovážených fosilních palivech, přičemž ropa a plyn v roce 2021 tvořily 45 % a 23 % skladby zdrojů energie. Vysoká závislost Portugalska na plynu při výrobě elektřiny navíc představuje riziko z hlediska bezpečnosti dodávek, zejména s ohledem na nedostatek hydroelektrické energie v důsledku častějšího sucha. K urychlení dekarbonizace by mohla být dále prováděna řada opatření, která vycházejí z reformy a investic, které jsou součástí portugalského plánu pro oživení a odolnost, a jdou nad jejich rámec. Aby se urychlilo zavádění obnovitelných zdrojů energie, mohlo by Portugalsko navázat na pokrok, kterého v loňském roce dosáhlo při zjednodušování svého povolovacího postupu, mimo jiné zvýšením kapacity správních orgánů zabývajících se povolováním, zvýšením digitalizace výroby energie z obnovitelných zdrojů a zavedením příznivějších opatření územního plánování pro větrnou energii na moři, jejíž potenciál stále není dostatečně využíván. Přínosem by byla i další opatření na podporu vlastní spotřeby, včetně střešních solárních zařízení, a společenství pro obnovitelné zdroje. I když počet společenství pro obnovitelné zdroje v Portugalsku roste, je stále nízký a existuje prostor pro usnadnění udělování licencí a vytvoření systémů pobídek.

(34) S integrací většího množství obnovitelných zdrojů energie budou pro zajištění rovnováhy elektrizační soustavy nezbytné další investice do rozšíření skladovací kapacity a kapacity sítě. Portugalsko by mohlo mít prospěch z posílení propojení elektroenergetických soustav, neboť úroveň propojení se Španělskem je ve srovnání s jeho cíli pro rok 2030 stále nízká. Stav přenosové a distribuční sítě by mohl být zlepšen posílením vnitrostátní sítě, dodatečnými investicemi do skladování elektřiny a další digitalizací sítě. Relativně nízká míra zavádění inteligentních měřičů brání rozvoji decentralizovaného systému výroby obnovitelné energie. Má-li Portugalsko řešit vysokou míru závislosti na fosilních palivech v budovách a snížit spotřebu energie, musí urychlit své úsilí v oblasti energetické účinnosti nad rámec toho, co je stanoveno v portugalském plánu pro oživení a odolnost a programech v rámci politiky soudržnosti. Další opatření by měla rovněž přispět k řešení vysokého podílu obyvatelstva Portugalska trpícího energetickou chudobou. Intenzivnější úsilí o stimulaci rozsáhlých renovací, mimo jiné poskytováním technické pomoci žadatelům, by mohlo urychlit zájem o renovační projekty. Portugalsko by navíc mohlo těžit z posíleného rámce pro finanční režimy s cílem mobilizovat soukromé investice do energeticky účinných renovací. Tím by mohlo nasměrovat více zdrojů založených na grantech k domácnostem v nouzi. Spotřeba zemního plynu v Portugalsku klesla v období od srpna 2022 do března 2023 o 16 % ve srovnání s průměrnou spotřebou plynu za stejné období v předchozích pěti letech, což je více než cíl snížení o 15 % stanovený v nařízení Rady (EU) 2022/1369¹⁸. Portugalsko by mohlo pokračovat ve snaze o dočasné snížení poptávky po plynu do 31. března 2024 v souladu s nařízením Rady (EU) 2023/706¹⁹.

¹⁸ Nařízení Rady (EU) 2022/1369 ze dne 5. srpna 2022 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu (Úř. věst. L 206, 8.8.2022, s. 1).

¹⁹ Nařízení Rady (EU) 2023/706 ze dne 30. března 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2022/1369, pokud jde o prodloužení období snižování poptávky u opatření ke snižování poptávky po plynu a posílení podávání zpráv a sledování jejich provádění (Úř. věst. L 93, 31.3.2023, s. 1).

- (35) Přechod na hospodářství s nulovými čistými emisemi je komplikován nedostatkem pracovních sil a dovedností v odvětvích a povoláních, která jsou klíčová pro zelenou transformaci, včetně výroby, zavádění a údržby technologií s nulovými čistými emisemi. Aby se snížil nedostatek dovedností a podpořilo se začlenění a přerozdělení pracovních sil, jsou zásadně důležité vysoce kvalitní systémy vzdělávání a odborné přípravy, které budou reagovat na měnící se potřeby trhu práce, a cílená opatření pro prohlubování dovedností a změny kvalifikace. Pro zapojení nevyužívané nabídky pracovních sil je zapotřebí, aby tato opatření byla přístupná, zejména pro jednotlivce a v odvětvích a regionech, jichž se zelená transformace dotýká nejvíce. Portugalsko čelí nedostatku dovedností potřebných pro zelenou transformaci, zejména ve stavebnictví a ve zpracovatelském průmyslu. Přínosem by bylo posílení jeho politik zaměřených na prohlubování dovedností a změnu kvalifikace v souvislosti se zelenou transformací.
- (36) Na základě posouzení Komise přezkoumala Rada program stability z roku 2023 a její stanovisko²⁰ je promítnuto do doporučení č. 1.

²⁰ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

- (37) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada doporučila, aby členské státy eurozóny, mimo jiné prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost, i) zachovaly udržitelnost dluhu a upustily od široce pojaté podpory agregátní poptávky v roce 2023, lépe zacílily fiskální opatření přijatá ke zmírnění dopadu vysokých cen energií a zvážily vhodné způsoby ukončení podpory, až tlak na ceny energií poklesne; ii) udržely vysokou úroveň veřejných investic a podporovaly soukromé investice s cílem napomoci zelené a digitální transformaci; iii) podporovaly takový vývoj mezd, který zmírní ztrátu kupní síly, a zároveň omezovaly sekundární dopady na inflaci, dále zlepšovaly aktivní politiky na trhu práce a řešily nedostatek kvalifikovaných pracovníků; iv) zlepšily podnikatelské prostředí a zajistily, aby energetická podpora pro podniky byla nákladově efektivní, dočasná a zaměřená na životaschopné podniky a aby zachovala pobídky pro zelenou transformaci, a v) zachovaly makrofinanční stabilitu a monitorovaly rizika a zároveň nadále pracovaly na dokončení bankovní unie. K provedení prvního, druhého a třetího doporučení obsažených v doporučení týkajícím se eurozóny 2023 přispívají v případě Portugalska doporučení č. 1, 2 a 4.
- (38) S ohledem na hloubkový přezkum Komise a na toto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2023 a program stability z roku 2023. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedeného doporučení č. 1. Politiky uvedené v doporučení č. 1 napomáhají řešit slabiny související s veřejným dluhem. Doporučení č. 2 přispívá k provedení doporučení č. 1. Politiky uvedené v doporučení č. 1 přispívají jak k řešení nerovnováh, tak k provedení doporučení obsažených v doporučení týkajícím se eurozóny 2023 v souladu s 37. bodem odůvodnění,

DOPORUČUJE Portugalsku v období 2023–2024:

1. Ukončit co nejdříve v letech 2023 a 2024 mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky a použít související úspory ke snížení schodku veřejných financí. Pokud by si nový nárůst cen energií vyžádal nová nebo pokračující podpůrná opatření, zajistit, aby tato podpůrná opatření byla zaměřena na ochranu zranitelných domácností a podniků, aby byla fiskálně dostupná a zachovávala stimuly k úsporám energií.

Zajistit obezřetnou fiskální politiku, zejména omezením nominálního růstu čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2024 nejvýše na 1,8 %²¹, ledaže by podle odhadů bylo s dosažením střednědobého rozpočtového cíle Portugalska ve výši –0,5 % slučitelné vyšší referenční tempo růstu čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů, mimo jiné pokud budou úrokové výdaje nižší, než Komise v současné době předpokládá.

Zachovat veřejné investice financované z vnitrostátních zdrojů a zajistit účinné využívání grantů z nástroje i dalších fondů Unie, především za účelem podpory zelené a digitální transformace.

Pro období po roce 2024 pokračovat ve střednědobé fiskální strategii postupné a udržitelné konsolidace spojené s investicemi a reformami napomáhajícími vyššímu udržitelnému růstu, aby bylo dosaženo obezřetné střednědobé fiskální pozice.

Zlepšit účinnost daňových systémů a systémů sociální ochrany, zejména prioritním zjednodušením obou rámců, posílením efektivnosti příslušných správních orgánů a snížením související administrativní zátěže.

²¹ To podle odhadů odpovídá ročnímu zlepšení strukturálního rozpočtového salda v roce 2024 ve výši alespoň 0,3 % HDP, jak je popsáno ve 24. bodě odůvodnění.

2. Urychlit provádění plánu pro oživení a odolnost, též zajištěním odpovídajících administrativních kapacit, a v návaznosti na nedávné předložení dodatku, včetně kapitoly REPowerEU a žádosti o dodatečnou podporu v podobě půjčky, urychleně zahájit provádění souvisejících opatření. Pokračovat v rychlém provádění programů politiky soudržnosti a zajistit jejich úzkou doplňkovost a součinnost s plánem pro oživení a odolnost.
3. Zlepšit podmínky pro přechod na oběhové hospodářství, zejména zvýšením předcházení vzniku odpadů, jejich recyklace a opětovného použití, aby odpad nesměřoval na skládky a do spaloven.
4. Snížit celkovou závislost na fosilních palivech. Dále urychlit zavádění obnovitelných zdrojů energie dalším zjednodušením a digitalizací povolování, a umožnit tak další výrobu větrné energie, zejména na moři, a solární energie, jakož i podporou vlastní spotřeby a společenství pro obnovitelné zdroje. Zvýšit kapacitu propojení elektrických přenosových a distribučních soustav a modernizovat je, což umožní investice do skladování elektřiny a digitalizace sítě, včetně rychlejšího zavádění inteligentních měřičů. Urychlit investice do energetické účinnosti podporou finančních programů, které mají za cíl přilákat soukromé investice, a podporou domácností v nouzi. Zintenzivnit politické úsilí zaměřené na poskytování a získávání dovedností a kompetencí potřebných pro zelenou transformaci.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně
